



**MARIESTAD**

# **Färdtjänstreglemente**

**gemensamt för Skaraborg**

Mariestad

**Antaget av  
Kommunstyrelsen**  
Mariestad 2018-04-09



# Gemensamt färdtjänstreglemente inom Västtrafik Skaraborgs affärsområde

Kommunstyrelsens beslut § 79/18.

Gäller från 2018-05-01.

## 1. Allmänt

*”Tillstånd till färdtjänst ska meddelas för de som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfällig, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel. Tillståndet omfattar inte transporter som av någon annan anledning bekostas av det allmänna” (7 § i Lagen (1997:736) om färdtjänst).*

En resa som kan ske med allmänna kommunikationer ska ske med den allmänna kollektivtrafiken. Att inte kunna anlita den allmänna kollektivtrafiken innebär att man exempelvis har svårigheter att stiga av och på bussen, göra sig förstådd med mera.

Är den allmänna kollektivtrafiken så utformad att en funktionshindrad person kan använda den föreligger ingen rätt till färdtjänstresa.

## 2. Vad är en färdtjänstresa?

Färdtjänsten är en del av kollektivtrafiken, som beviljas efter individuell prövning.

Färdtjänst omfattar alla typer av resor med undantag av sådana som ska bekostas av annan, exempelvis landsting/region, försäkringskassa, försäkringsbolag, organisationer eller företag.

Färdtjänst får ej nyttjas vid någon typ av sjukresa, vare sig inom eller utanför regionen.

Färdtjänstresor sker med olika fordon och på olika sätt beroende av resenärens funktionshinder. Färdtjänstresorna samordnas ofta så att flera personer kan komma att åka i samma fordon och hämtas och lämnas vid olika adresser.

Färdtjänstberättigad ska vid resa kunna uppvisa giltig ID-handling.

Fordonet gör inga stopp under vägen och väntar inte medan ärenden uträttas.

### 3. Tillstånd

Färdtjänst kan beviljas till folkbokförda personer i respektive kommun i enlighet med bestämmelserna i §§ 6–9, Lagen (1997:736) om färdtjänst. Funktionshindret ska vara av mer varaktig karaktär och bedömas omfatta minst tre månader.

Hög ålder i sig är inte ett kriterium för att färdtjänst ska erhållas, utan det är funktionshindret och dess konsekvenser för att kunna nyttja allmänna kommunikationer som avgör.

Avsaknad av allmänna kommunikationer är inte något skäl för att bevilja tillstånd till färdtjänst. Om en sökande inte har väsentliga svårigheter att använda allmänna kommunikationer, om sådana hade funnits eller om det finns annan anpassad trafik på orten, kan en ansökan avslås.

Den enskildes möjligheter att resa definieras vid utredningstillfället, vad gäller gångförmåga och resmöjligheter: att åka låggolvsbuss, åka buss med ledsagare, åka närtrafik och/eller flextrafik, åka tåg, genomföra byten, aktuella hjälpmedel m.m. Färdtjänstresenären ska därefter vid beställningen hänvisas till allmän kollektivtrafik på hela eller delar av resan, när den enskildes funktionshinder så tillåter. Detta bedöms av kommunens handläggare och innebär att man måste ta hänsyn till exempel till ett varierat hälsotillstånd.

Någon hänsyn till den enskildes ekonomi tas ej vid bedömningen.

*”Tillstånd till färdtjänst meddelas för viss tid eller tills vidare. Tillstånd får i skälig omfattning förenas med föreskrifter om*

1. *vilket färd sätt som får användas,*
2. *inom vilket område resor får göras, och*
3. *hur många resor tillståndet omfattar.*

*Sådana resor som kan anses vara väsentliga för tillståndshavaren får begränsas till antalet endast om det finns synnerliga skäl.*

*Om det finns särskilda skäl får tillståndet även i övrigt förenas med villkor”.*  
(9 § i Lagen om färdtjänst)

För funktionshindrade som behöver färdtjänst endast under vinterhalvåret tidsbegränsas tillståndet till att gälla mellan den 15 oktober och 15 april.

Om man har blivit beviljad bilstöd för en handikappanpassad bil, som den handikappade själv kör, har man bara möjlighet till färdtjänst när bilen är trasig eller om den av andra orsaker är obrukbar.

Vid flytt från kommunen återkallas färdtjänsten. Om oriktiga uppgifter har lämnats vid ansökningstillfället eller om man använder sitt färdtjänstillstånd i strid med angivna villkor har kommunen rätt att återkalla färdtjänstillståndet.

*”En tillståndsgivare får återkalla ett tillstånd att anlita färdtjänst, om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns. Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de föreskrifter och villkor som gäller för färdtjänsten. Föreskrifter och villkor får ändras, om ändrade förhållanden föranleder det.” (12 § i Lagen om färdtjänst)*

#### 4. Medresenär

Färdtjänstberättigad har rätt att ta med sig en medresenär på resan. Medresenär måste stiga på och av på samma plats som den färdtjänstberättigade.

#### 5. Ledsagare

Tillstånd till ledsagare beviljas endast då den enskilde behöver hjälp under färden förutom den hjälp som erhålls av transportföretaget. Tillståndet är således knutet till själva resan och inte det behov av hjälp man eventuellt behöver vid resmålet.

Ledsagaren åker avgiftsfritt och måste stiga på och av på samma plats som den färdtjänstberättigade. Ledsagaren får ej vara färdtjänstberättigad.

Om en färdtjänstberättigad har beviljats tillstånd till ledsagare, innebär det inte någon skyldighet för kommunen att tillhandahålla eller anskaffa ledsagare.

#### 6. Husdjur

Ledarhund och assistanshund får utan kostnad medfölja den färdtjänstberättigade. Något annat husdjur får inte tas med vid färdtjänstresa.

## 7. Personaltillstånd

Personer som har färdtjänstillstånd och som bor i någon särskild boendeform, gruppboende eller har insats från Socialtjänstlagen eller LSS i annat eget boende kan, vid behov, få ta med sig **tjänstgörande** personal som ledsagare även om de inte har blivit beviljade detta i sitt färdtjänstillstånd.

Resan ska då beställas av personal, som uppger till Beställningscentralen att den färdtjänstberättigade personen kommer att åtföljas av personal (från berört kostnadsställe). Med personal räknas anställda inom kommunen eller hos entreprenörer och kooperativ som kommunen anlitar att utföra motsvarande uppgift, dock ej arvoderade medhjälpare, t ex kontaktpersoner.

## 8. Individuella behov

Allmän service ingår i avtalet med transportföretaget. Detta omfattar:

- Hjälpa in och ut ur bilen.
- Hjälpa till och från porten.
- Hjälpa med säkerhetsbältet.
- Hjälpa med nödvändiga förflyttningshjälpmedel.
- Utfärda kvitto på erlagd egenavgift, utan resenärens begäran.

Endast bagage motsvarande vad man vanligen har med på bussen, det vill säga en kasse i varje hand, eller en resväska kan medtagas.

Om resenären behöver särskild service t.ex. hämtas och lämnas inne, **ska** detta uppdrag vara inskrivet i kundtillståndet av **färdtjänsthandläggaren**.

Endast de förflyttningshjälpmedel som behövs för resans genomförande får tas med, exempelvis rollator eller rullstol. Vid behov av bilbarnstol eller bilkudde ska denna tillhandahållas av resenären.

Det finns fall där resenären till följd av funktionsnedsättning är i behov av exempelvis särskild placering i fordonet eller undantag av samplanerade resor. Detta kallas särskilda behov och dessa behöver personen ansöka om specifikt. Handläggaren kan behöva begära in kompletterande medicinskt underlag i samband med en sådan prövning. Som särskilda behov räknas inte sådana individanpassade behov som att resor endast ska utföras av en bestämd förare

eller att resa ska ske med bårtransport. Dessa resor utförs inte inom ramen av färdtjänst.

## 9. Barn

*”Om sökanden är under 18 år skall prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder.” (7§ 2 st i Lagen om färdtjänst)*

Utgångspunkten är att barnets förflyttning ska kunna ske självständigt. Föreligger sådana väsentliga svårigheter som avses i färdtjänstlagen och som i huvudsak beror på funktionshinder, ska barnet beviljas färdtjänst, oavsett det faktum att barnet i vuxens sällskap skulle kunna förflytta sig eller skulle kunna resa utan väsentliga svårigheter. Om barnets svårigheter däremot i huvudsak beror på den för åldern typiska utvecklingsnivån och mognaden, faller barnets möjligheter att förflytta sig under föräldraansvaret. Barnet är i detta fall inte berättigad färdtjänst.

I den allmänna kollektivtrafiken får barn under 6 år inte resa utan sällskap av en vuxen eller ungdom. Detsamma gäller för barn i färdtjänsten, vilket innebär att ledsagare är obligatorisk under hela resan. För barn 6 år och äldre kan det finnas skäl att vid prövning av tillstånd skilja mellan lokala och regionala resor. Lokala resor i känd omgivning klarar barn normalt av utan vuxens sällskap vid lägre ålder än vid längre resor. Dock kan barnets funktionshinder vara av den arten att barnet inte kan resa med allmänna kommunikationer även om det åtföljs av en vuxen eller ungdom.

## 10. Avgift

Färdtjänstens egenavgift för vuxen bygger på Västtrafiks baspris multiplicerat med 1,15. Taxan följer samma zonindelning som Västtrafik, d.v.s. varje kommun är en zon. Antalet zoner beräknas enligt principen om fågelväg. Zontillägget är 75 procent av baspriset multiplicerat med 1,15. Högsta avgift betalas för sju zoner eller fler och denna avgift är baspriset multiplicerat med 5 multiplicerat med 1,15.

Färdtjänstens egenavgift för barn och skolungdom, 0-19 år, är avgiften 75 procent av färdtjänstens egenavgift för vuxna.

Medresenären betalar enligt färdtjänstens egenavgifter och utifrån sin egen ålder, undantaget barn 0-6 år som åker kostnadsfritt.

För arbets- och utbildningsresor debiteras en egenavgift per kalendermånad motsvarande kostnaden för Västtrafiks Periodkort 30 dagar (för antingen tätort, kommun eller flerkommun beroende på ressträcka) eller betalning enligt färdtjänstens egenavgift för varje resa.

Egenavgiften för regionfärdtjänst är densamma som för färdtjänst. Samtliga egenavgifter och tillägg avrundas till närmsta hela kronor.

Vid förändringar av baspriset förändras egenavgifter och tillägg enligt ovan på motsvarande sätt. Förändringen sker fr.o.m. det datum som förändringen gäller i den allmänna kollektivtrafiken.

## 11. Avgift vid utebliven färdtjänstresa

Skulle färdtjänstresenär utebli från en beställd färdtjänstresa eller om resenären inte avbeställer sin resa inom föreskriven tid äger kommuner rätt att, efter särskild prövning, ta ut en ersättning av resenären om 200 kronor per tillfälle.

## 12. Arbetsresor/utbildningsresor

För arbetsresor (anställningsbevis, registrering som egen företagare eller motsvarande krävs vid ansökan) och utbildningsresor (gymnasieskola, högskola, vuxenutbildning eller liknande utbildning som ej ersätts av annan), krävs ett speciellt tillstånd som beviljas individuellt.

Tillståndet berättigar maximalt till två enkelresor per dag mellan folkbokföringsadress och arbete eller utbildning. Den som är beviljad resa kan på väg till och från resmålet hämta eller lämna barn i barnomsorg.

Arbetsresor får endast gå till ordinarie arbetsplats. Övriga resor i tjänsten ska bekostas av arbetsgivaren.

Vid arbets- och utbildningsresor tillåts inte medresenär.

## 13. Kommunfärdtjänst

Den färdtjänstberättigade får resa obegränsat inom färdtjänstområdet: Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda, Vara samt till färdtjänstområdet angränsande kommunerna Alingsås, Askersund, Habo, Herrljunga, Kristinehamn, Laxå, Mullsjö, Trollhättan, Ulricehamn, Vänersborg samt Vårgårda.

Den enskilda kommunen har möjlighet att fatta beslut om ett generösare färdtjänstområde. Detta för att kunna göra kommuner tillgängliga, som man idag har ett betydande resemönster till, men som ligger utanför Västtrafik Skaraborgs affärsområde.

## 14. Regionfärdtjänst

Den färdtjänstberättigade får efter registrering resa även till och från andra samt inom kommuner inom Västra Götalandsregionen än de som nämns under punkt 13, Kommunfärdtjänst. En sådan resa kallas regionfärdtjänstresa. Under ett år har den färdtjänstberättigade rätt att göra upp till tio enkla regionfärdtjänstresor. Registrering måste ske årligen och görs genom att den enskilde tar kontakt med kommunens handläggare.

## 15. Resa i annan kommun

För att få tillstånd till resa i annan kommun utanför färdtjänstområdet krävs en särskild prövning av den färdtjänstberättigades kommun.

För resa inom en kommun som ligger i området för regionfärdtjänst (Västra Götalandsregionen), men utanför färdtjänstområdet, utförs resorna av Västtrafik. Resorna beställs av resenären hos Västtrafiks beställningscentral. Avgiften motsvarar egenavgiften för kommunfärdtjänst inom en kommun (endast vuxentaxa tillämpas).

För resa inom någon av landets kommuner som inte ingår i färdtjänstområdet och som ligger utanför Västra Götalandsregionen, lämnas ersättning för 70 procent av taxameterbeloppet. Resenären beställer en taxiresa hos valfritt taxibolag och inkommer i efterhand med kvitto till kommunens handläggare.

## 16. När får resan ske?

Omfattar tider på dygnet som ungefär motsvarar tillgängligheten hos allmänna kommunikationer i Västtrafik Skaraborg.

### **Alla dagar:**

Klockan 05.00-02.00

## 17. Beställning av resa

Beställning av resan ska ske till Beställningscentralen under ordinarie öppethållandetid.

Resan ska beställas senast 60 minuter före önskad restid. Beställning av återresa kan göras vid beställning av framresan. Det går också att beställa flera resor



samtidigt. Avbeställningar och ändringar av beställd resa kan göras dygnet runt och senast 60 minuter innan överenskommen tid för hämtning.

### **Beställningscentralen**

För beställning av resa:

Telefon: 020-91 90 90

Fax: 0500-65 98 23

### **Öppettider**

Vardagar: 06.00-22.00

Lör-, sön- och helgdagar: 08.00-22.00

## **18. Övrigt**

Kommunen har rätt att göra avsteg i enskilda tillstånd från detta reglemente om särskilda skäl föreligger.

Särskilda skäl kan antingen vara hänförliga till respektive sökandes funktionshinder som får bedömas i varje enskilt fall eller införandet av transportlösningar som helt eller till viss del gör att den enskilde utan väsentliga svårigheter kan resa med allmänna kommunikationsmedel.

Färdtjänst kan tidtabelläggas för ökad integrering mellan den särskilda och allmänna kollektivtrafiken.

Vid handläggning av färdtjänstillstånd samt planering och samordning av färdtjänstresor används datorstöd. Personuppgifter som hanteras i detta sammanhang omfattas av gällande lagstiftning för behandling av personuppgifter.